ASOS JOURNAL

The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 9, Sayı: 118, Temmuz 2021, s. 1-12

ISSN: 2148-2489 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.51255>

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date
05.05.2021

Yayınlanma Tarihi / The Publication Date
29.07.2021

Prof. Dr. Mehmet Kayhan KURTULDU
Trabzon Üniversitesi, Müzik Öğretmenliği
kayhankurtuldu@gmail.com

PİYANO ÖĞRENCİLERİNİN ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARI İLE PİYANO DERSİ BAŞARILARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Öz

Bu çalışmada müzik öğretmenliği programında öğrenim gören ve piyano dersi almış olan öğrencilerin piyano dersi çalışma alışkanlıkları ile piyano dersindeki başarı durumlarının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında çalışma grubunu oluşturan öğrencilere Kurtuldu (2013) tarafından geliştirilmiş olan piyano çalışma alışkanlıkları anketi uygulanmış ve veriler toplanmıştır. Anketi uygulayan öğrencilerin piyano dersi başarı notları araştırmanın yapıldığı üniversitenin öğrenci işleri bilgi sistemi aracılığı ile elde edilerek hesaplanmıştır. Anket maddeleri öncesinde cinsiyet, sınıf ve mezun olunan lise bilgileri sorularak karşılaştırmalı ölçümler için değişken olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler, anket sonuçları ve başarı puanları açısından karşılaştırılmak için istatistik işlemlere tabi tutulmuştur. İstatistik işlemler sonucunda öğrencilerin piyano çalışma alışkanlıklarının belirli bir düzeye sahip olduğu ve başarı düzeyleri ile aşamalı bir ilişkiye sahip olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Piyano, çalışma alışkanlıkları, başarı, ilişki.

COMPARISON ON THE WORK HABITS AND PIANO LESSON SUCCESS OF THE PIANO STUDENTS

Abstract

In this study, it is aimed to compare the piano lesson study habits of the students who are studying in the music teaching program and who have taken the piano lesson, and their success in the piano lesson. Within the scope of this purpose, the piano working habits questionnaire developed by Kurtuldu (2013) was applied to the students in the study group and the data were collected. The piano lesson grades of the students who applied the questionnaire were calculated by obtaining the student affairs information system of the university where the research was conducted. Prior to the questionnaire items, gender, class, and the high school of graduation were asked and determined as variables for comparative measurements. The obtained data were subjected to statistical processes in order to compare them in terms of survey results and success scores. As a result of the statistical processes, it was understood that the piano study habits of the students had a certain level and that they had a gradual relationship with their level of success.

Keywords: Piano, study habits, success, relationship.

Giriş

Çalışma alışkanlığı kavramı yaşamın her alanında düzenli bir meslek hayatı ve bu meslekte başarı için öne sürülen bir kavramdır. Kavram aynı zamanda hayatta hemen her alanda başarı ve yükselme konusunda dile getirilen ve tavsiye edilen bir kavram olarak da karşımıza çıkar. Eğitimin ve bilhassa sanatın en önemli kavramlarından biri olan çalışmak ve bunu alışkanlık haline getirmiş olmak, diğer çalışma alanlarında olduğu gibi eğitim ve sanat alanlarında da lokomotif bir kavram olarak düşünülmelidir.

Türk Dil Kurumunun 1974 tarihli bilim ve sanat terimleri sözlüğünde çalışma alışkanlığı, gerekli olanaklar sağladığı öğrencilerin çalışmaya hazır ve istekli olma durumu ve öğrencilerin düzenli ya da düzensiz, verimli veya verimsiz olarak benimsediği çalışma biçimi halinde iki şekilde tanımlanmıştır (<https://sozluk.gov.tr/>). Eğitim kurumlarındaki öğrencilerin hedeflenen başarıyı yakalayabilmeleri için verilen bilgileri doğru algılaması, analiz edebilmesi ve özümsemesi süreçleri önemlidir. Bu süreçlerin tümünü ders çalışma süreci olarak adlandırmak mümkündür (Yılmaz, 1997; Akt: Avcı, 2006).

Bireylerin bilgiye kendi imkânları ile ulaşması, becerilerin kalıcılığı için önem arz edebilir. Çok bilinen bir ifade olan “balık yemeyi değil, tutmayı öğretmek” ifadesindeki, balık tutmayı öğretmek kavramı ders çalışma alışkanlığı olarak ifade edilebilir. Dolayısıyla öğrencilerin okuldaki öğrenme durumları kadar, faydalı ders çalışma alışkanlıkları kazanmış olmaları da önem arz etmektedir (Yiğit, Kaçire, 2015).

Eğitim sürecinde istenilen başarıya ulaşmada öğretmen niteliği, öğretme-öğrenme ortamlarının fiziksel özellikleri, kullanılan öğretim yaklaşımları, çalışma materyali gibi etkenleri sıralamak mümkündür. Bunlara ilaveten öğrenci kaynaklı etkenler de söz konusudur ve bunlar da etkili öğrenme, verimli ders çalışma, tutum ve alışkanlıklarına sahip olmak olarak sıralanabilir (Tümkeya, Bal, 2006).

Çalışma alışkanlıklarını doğru edinmiş olmak, öğrenmenin sürekliliğinin sağlanması için dikkat edilmesi gereken hususlardan biridir. Ancak başarının elde edilebilmesi için çalışma alışkanlığının da doğru seçilmiş olması gerekir. Bu noktada önemli olan öğrencinin kendine uygun olan ders çalışma alışkanlığına sahip olması ve bu ders çalışma eylemini doğru ve verimli biçimde gerçekleştirmesidir (Günaydın, 2011).

Verimli ders çalışmadan söz edebilmek, ancak öğrencilerin kendilerine uygun çalışma planı ile mümkün olabilir. Bu plan kapsamında günlük ders çalışma süresi ve kullanılacak yöntemler gibi durumlar da bireysel durumlardır ve herkes için geçerli tek bir yol olması da imkansızdır. Uygun yöntemin seçilmesi için öncelikle bireyin kendi akademik durumunu iyi bilmesi ve bunun için kendi potansiyelini tanıması gerekmektedir (Coşkunçay, 2019).

Verimli çalışma sürecinde zamanı değerlendirme, görev bilinci ve doğru çalışma metotları çalışma alışkanlıklarını oluşturan temel unsurlar arasındadır. Diğer bazı hususlar da kişisel özellikler, eğitime bakış/yaklaşım ve öğretmene karşı tutum olarak sıralanabilir. Verimli ders çalışma alışkanlıklarına yönelik literatür incelendiğinde bireysel farklılıkların, zamanı etkili kullanma durumlarının, öğretmenin, ailenin, uygun çalışma ortamının ödevlerin, kütüphane gibi olanaklardan faydalanmanın, okuma-dinleme ve yazma gibi alışkanlıkların ve tutumların öne çıkan faktörler olduğu görülmektedir. Bunlara ilaveten, öğrencinin ilgili ve istekli olup olmaması da verimli ders çalışma alışkanlıkları ve tutumları açısından önemlidir (Eren, 2011).

Çalışma alışkanlıklarının iyi kazanılmış olması, verimliliğin artması ile doğrudan ilişkilidir. Çünkü bu süreç motivasyon, zamanı etkili kullanma, öğrenme koşullarını düzenleyebilme ve psikolojik hazırbulunuşluk gibi alanları birlikte etkilemektedir (Ermeydan, 2019). Bireylerin kendileri için faydalı olacak çalışma alışkanlıklarını bilmesi önemlidir. Fakat bu alışkanlıklara sahip olabilmek için süreci hangi faktörlerin etkilediğini bilmek gerekmektedir (Aran, 2020).

Öğrencilerin ders içi ve ders dışı öğrenme süreçlerinde başarısız oldukları sıkça vurgulanmakta ve bu süreç de yeterli düzeyde çalışma alışkanlığına sahip olmamak ile açıklanmaktadır. Ders çalışma sürecinde asıl önemli olan zamanı, ortamı, öğrenme olanaklarını, araç-gereç ve kaynakları kişinin amacına göre en verimli biçimde kullanmasıdır (Avcı, 2006).

Ders çalışma becerileri genel olarak öğrencilerin motivasyonundan ve zamanı tam anlamıyla ve doğru kullanmasından etkilenir. Motivasyon, öğrencilerin okuldaki davranışlarının yönünü, şiddetini ve kararlılığını belirleyen bir kaynaktır ve yeterince güdülenmiş bir öğrenci, esasen öğrenmeye hazırdır ve öğrenme sürecine de zaman ayırmaya isteklidir. Diğer yandan öğrenme için gereken zamanı tam olarak kullanmak, ders çalışmayı isteyip istememek, zor çalışma koşulları, zorluklara karşı gösterilen direnç ve yılgınlık göstermemek gibi hususlar da etkili olan diğer etmenlerdir (Fidan, 1996; Akt: Bay, Tuğluk, Gençdoğan, 2005).

Çalışma alışkanlıklarının geliştirilmesi ile ilgili çalışmalar, hemen her eğitim basamağında ele alınmaktadır ve bu alışkanlıkların geliştirmesine dönük amaçlar çeşitli programlarda yer almaktadır. Bu programların biri de öğretmen yetiştirme programıdır, zira öğretmenlerin çalışma alışkanlıkları kapsamında konu ile ilgili en etkili stratejiyi bilmeleri, öğrencilerinin başarısı ile doğrudan ilişkilidir (Subaşı, 2000). Öğrencilerin zamanlarını ve çabalarını boşa harcamamaları için gereken en önemli şeylerden biri etkili ders çalışma stratejilerine sahip olmalarıdır. Özellikle geleceğin öğretmenlerini oluşturacak öğretmen adaylarının, etkili ders çalışma konusunda olumlu tutumlara sahip olması gereklidir (Erdamar, 2010).

Öğretmenlik mesleği sadece ilgili alanda yüksek düzeyde bilgi ve donanımına sahip olmayı gerektirmemektedir. Öğretmenlik mesleği aynı zamanda dünyada değişen ve gelişen koşullara göre farklı eğitim ve öğretim yaklaşımları ve vizyonu da beraberinde getirmektedir. Dolayısıyla öğretmen adayları için sadece müfredatta yer alan dersleri anlamak ve öğrenmek yeterli olmamaktadır. Öğretmen adaylarının kendilerini geliştirmek için çeşitli kurslara gitmek, hobiler edinmek, güncel gelişmeleri takip etmek gibi etkinlikler içinde olması da önem arz etmektedir (Çebi, 2020). Öğretmen adaylarının kendilerini geliştirmeleri ders çalışma yaklaşımlarını etkilemekte ve daha verimli çalışma alışkanlıkları elde etmelerine yardımcı olmaktadır. Her biri birer aktaran, öğreten ve örnek bireyler olan öğretmenlerin, ders çalışma ve düzen konusunda da öğrencilerine örnek olmaları esastır. Bu durum da ancak doğru kazanılmış beceriler ile gerçekleşecektir.

Ders çalışma kavramı eğitimin her alanında, herkes için geçerli ve önemli bir kavramdır. Gerek öğrenciler, gerekse öğretmenler için etkin bir kavram olan ders çalışma alışkanlığına sahip olmak, başarı için önemli bir unsur olarak da vurgulanmaktadır. Ders çalışma alışkanlığına sahip olması gereken ve yukarıda da açıklandığı gibi örnek olma misyonu nedeniyle önde olan öğretmenlerin yetiştirilmesinde de ders çalışma alışkanlıklarına sahip olmak önemlidir. Bu süreçte bilhassa sanat alanında ve özelde müzik eğitimi ve piyano eğitimi sürecinde ders çalışma yaklaşımının önemi daha ön plana çıkmaktadır. Bilgi ve becerinin bir arada geliştiği müzik eğitimi ve piyano eğitimi alanlarında düzenli ders çalışmak, kalıcılık için gerekli süreçlerdir. Bu nedenle yürütülen çalışmada piyano eğitimi alan öğretmen adaylarının ders çalışma yaklaşımları ile piyano dersi başarılarının incelenmesi düşünülmüştür.

Amaç

Bu çalışmada müzik öğretmenliği programında öğrenim gören ve piyano dersi almış olan öğrencilerin piyano dersi çalışma alışkanlıkları ile piyano dersindeki başarı durumlarının karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmada tarama modelinden faydalanılmış, model kapsamında anket tekniği ile veri toplanmıştır. Karasar (2019, s.109) tarama modeli için geçmişte yaşanmış veya halen süregelen bir durumu, mevcut durumu ile belirlemeye yarayan araştırma modeli olarak tanımlarken, Thomas (1998) anketi insanların hayattaki konumlarını, davranışlarını, inanç veya tutumlarını belirlemek amacı ile yazılmış ve bir dizi sorudan meydana gelmiş araştırma materyali olarak tanımlamıştır (Akt: Büyüköztürk, vd. 2018, s.129).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programında öğrenim gören ve piyano dersi almış/almakta olan öğrencilerden oluşmuştur. 2020 – 2021 güz dönemi sonunda toplanan veriler kapsamında toplam 132 öğrenci çalışma grubuna dâhil olmuştur.

Tablo 1. Çalışma Grubu Tanımlayıcı Veriler

Gruplar	f	%
Kadın	77	58,3
Erkek	55	41,7
GSL	70	53
Diğer Lise	62	47
1.Sınıf	29	22
2.Sınıf	37	28
3.Sınıf	31	23,5
4.Sınıf	35	26,5

Veri Toplama Süreci

Veri toplama sürecinde ilk olarak konu kapsamında yapılmış çalışmalar incelenerek izlenecek yol belirlenmiştir. Verilerin anket uygulaması ve başarı notları ile toplanmasına ilişkin yöntem belirlemesi doğrultusunda anket ile toplanacak çalışma alışkanlığı verileri için Kurtuldu (2013) tarafından geliştirilerek kullanılmış olan “Piyano Çalışma Alışkanlıkları Anketi” tercih edilmiştir. Toplam 19 maddeden oluşan ankette öğrencilerin yeni bir piyano eserini çalışmaya başlamadan evvel yaptıkları ön hazırlık aşamaları, başlangıç egzersizleri, uygulama ve pekiştirme süreçleri ve temel bazı yöntemler gibi maddeler yer almaktadır. Tercih edilen ankette likert tipinde (Her zaman, Genellikle, Bazen, Nadiren, Hiçbir zaman) cevap seçenekleri kullanılmıştır. Güvenirlik katsayısı ilgili çalışmada 0,72 olarak bulunan anketin 6 alt başlığa ayrıldığı görülmektedir. Bu başlıklar Kurtuldu (2013) tarafında şu şekilde verilmektedir;

1- Çalışılan Esere Ön Hazırlık Sürecine Yönelik Maddeler

- a) Ön İnceleme Sürecine Yönelik Maddeler
- b) Hazırlık Egzersizleri Sürecine Yönelik Maddeler

2- Eserin Çalışılması Sürecine Yönelik Maddeler

- a) Deşifre Sürecine Yönelik Maddeler
- b) Öğrenme ve Pekiştirme Sürecine Yönelik Maddeler
- c) Bilgi Transferine Yönelik Maddeler
- d) Teknik Unsurlara Yönelik Maddeler

Toplanan veriler için başarı ve diğer değişkenlere göre analizler bu başlıklara göre şekillendirilmiştir. Anket uygulanan öğrencilerin başarı notları öğrenci işleri bilgi sisteminden elde edilmiştir. Çalışma 2020 – 2021 güz dönemi sonunda toplanan veriler ile yapıldığı için ilgili dönemin piyano sınav notları sistemden elde edilerek istatistik ortama aktarılmıştır. Notlar arasınay, final sınavı ve dönem ortalaması biçiminde elde edilmiş ve istatistik işleme tabi tutulmuştur. Sistemden elde edilen notlar AA harf notu ayrı kalacak biçimde diğer harf notlarında ikişerli biçimde gruplanarak ayrılmıştır. Gruplamada FF-FD not aralığı çok düşük, DD-DC aralığı düşük, CC-CB aralığı orta, BB-BA aralığı yüksek, AA harf notu da çok yüksek biçiminde sınıflandırılmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analiz edilmesi sürecinde ilk olarak toplanan verilerin bilgisayar programına düzenli bir biçimde aktarımı sağlanmıştır. Bilgisayar ortamına aktarılan veriler, ilk olarak ortalama ve standart sapma biçiminde tanımlayıcı istatistik işlemlere tabi tutulmuştur. Tanımlayıcı istatistik işlemler sekmesinde verilerin normal dağılım varsayımını karşılayıp karşılamadığını test etmek için Çarpıklık Basıklık katsayıları ile gözlem sayısı 30'dan fazla olduğu için (Can, 2019, 89) Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Test sonuçları normal dağılım varsayımını karşıladığı için karşılaştırmalı ölçümler için parametrik testler tercih edilmiştir. Parametrik testler kapsamında iki seçenekli değişkenler için bağımsız örnekler t testi, üç ve fazlası seçenekli değişkenler için tek yönlü varyans analizi (Anova) kullanılmıştır. Varyans analizinde, Levene testi sonucuna göre ($p < 0,05$ düzeyine göre ölçüm sonucu ,115 bulunmuştur) varyans eşitliği oluşmadığından, gruplar arası olası anlamlılık için Dunnett's C post-hoc testinden faydalanılmıştır. Ölçümlerde anlamlı fark için $p < 0,05$ düzeyi kabul edilmiştir.

Tablo 2. Normallik Varsayımı Verileri

	Çarpıklık		Basıklık		Kolmogorov-Smirnov	
	Ölçüm	SH	Ölçüm	SH	Ölçüm	p
Toplam	-0,439	0,211	-0,389	0,419	1,20	,108

Taşpınar (2017, 33) ve Bursal (2017, 50), basıklık çarpıklık hesabında Z değeri hesabının, basıklık çarpıklık değerinin kendi standart hatasına bölümü ile yapılacağını belirtmiş ve aşağıdaki referans değerleri vermiştir.

$Z > 1,96$ ise 0,05 manidarlık düzeyinde normal dağılım göstermemektedir.

$Z > 2,58$ ise 0,01 manidarlık düzeyinde normal dağılım göstermemektedir.

$Z > 3,29$ ise 0,001 manidarlık düzeyinde normal dağılım göstermemektedir (Taşpınar, 2017, 33; Bursal, 2017, 50). Buna göre çarpıklık katsayısında Z değeri 0,92 olarak, basıklık katsayısında ise 2,08 olarak bulunmuştur. Buna göre veriler normal dağılım göstermektedir. Can (2019, s.89) Kolmogorov Smirnov testinin anlamlı fark vermemesinin verilerin normal dağılımdan geleceği varsayımını desteklediğini öne sürmüştür. Buna göre test sonucu $p < 0,05$ düzeyine göre anlamlı gerçekleşmemiş, bu da verilerin normal dağılım varsayımını karşıladığını göstermiştir.

Bulgular

Tablo 3. Anket Sonuçlarına Yönelik Veriler

Alt Başlıklar	Min.	Maks.	G. Ort.	B. Ort.
Anket Toplam	38,00	88,00	66,52	57
Ön İnceleme	6,00	15,00	11,97	9
Hazırlık	2,00	10,00	5,95	6
Deşifre	12,00	28,00	19,06	18
Pekiştirme	4,00	15,00	10,38	9
Bilgi Transfer	4,00	10,00	7,28	6
Teknik	6,00	15,00	11,85	9

Tablo 3'te anket sonuçları, anketten alınan toplam puan ve alt başlıklara göre alınan puanlar çerçevesinde değerlendirilmiştir. Anketin tümünde ve alt başlıklarda yer alan maddelerin cevap seçeneklerine göre alabileceği en az puan ile en çok puanın ortalaması beklenen ortalama (B. Ort.) sütununda, cevaplara göre gerçekleşen ortalama ise diğer (G. Ort) sütundadır. Buna göre öğrenciler hazırlık alt başlığı haricinde diğer alt başlıklar ve anket genelinde ortalamanın üzerinde sonuç vermiştir. Ankette yer alan ve alt başlıklara göre dağılan piyano çalışma alışkanlıkları maddeleri, genel olarak çalışma grubu tarafından benimsenmektedir. Bu durumda çalışma grubunun kabul edilebilir ölçüde genel çalışma prensiplerine dikkat ettiği ve bir piyano eserini çalışırken genel hatlarıyla düzenli çalıştığı söylenilebilir.

Tablo 4. Cinsiyet Değişkenine Yönelik t Testi Verileri

Alt Başlıklar	Cinsiyet	Ort.	SS	t	sd	p
Ön İnceleme	Kadın	12,83	1,71	5,16	87,98	,000
	Erkek	10,78	2,55			
Hazırlık	Kadın	6,12	1,74	1,49	130	,148
	Erkek	5,70	1,47			
Deşifre	Kadın	19,59	3,46	1,47	82,48	,113
	Erkek	18,32	5,66			
Pekiştirme	Kadın	10,28	2,14	-0,61	130	,541
	Erkek	10,52	2,34			
Bilgi Transfer	Kadın	7,33	1,28	0,51	97,35	,608
	Erkek	7,20	1,65			
Teknik	Kadın	13,24	1,60	6,67	70,83	,000
	Erkek	9,90	3,44			

Tablo 4'te yer alan cinsiyet değişkenine yönelik t testi sonuçları, anket için belirlenmiş 5 alt başlıktan sadece ön inceleme ($p<,05$ – $t=5,16$) ve teknik ($p<,05$ – $t=6,67$) konulu çalışma maddelerine yönelik anlamlı fark oluştuğunu göstermektedir. Tablo 3 ile birlikte düşünülürse ve ortalama değerleri de göz önünde tutulursa, bu iki alt başlıkta cinsiyet değişkeninde kadınlar yönünde bir eğilim gerçekleştiği anlaşılmaktadır.

Tablo 5. Mezun Olunan Lise Değişkenine Yönelik t Testi Verileri

Alt Başlıklar	Cinsiyet	Ort.	SS	t	sd	p
Ön İnceleme	GSL	12,60	1,92	3,29	112,2	,001
	Diğer	11,27	2,56			
Hazırlık	GSL	6,20	1,84	1,84	125,33	,063
	Diğer	5,67	1,34			
Deşifre	GSL	20,18	4,08	3,10	130	,002
	Diğer	17,80	4,71			
Pekiştirme	GSL	10,50	2,21	0,62	130	,535
	Diğer	10,25	2,25			
Bilgi Transfer	GSL	7,65	1,37	3,29	130	,001
	Diğer	6,85	1,42			
Teknik	GSL	12,91	1,82	4,27	87,57	,000
	Diğer	10,66	3,62			

Tablo 5 incelendiğinde alt başlıklardan ön inceleme, deşifre, bilgi transferi ve teknik konularına yönelik maddeler açısından $p<,05$ düzeyine göre manidar bir fark olduğu görülmektedir. Ortalama değerleri dikkate alındığında bu manidar farkın, her 4 basamakta da Güzel Sanatlar Lisesi (GSL) mezunu öğrenciler yönünde eğilim gösterdiği anlaşılmaktadır. Tablo 3 ile birlikte değerlendirmek gerekirse GSL mezunu öğrencilerin eğilim farkları genel ortalama düzeyinin üzerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 6. Sınıf Değişkenine Yönelik Anova Testi Verileri

Alt Başlıklar		Kareler Top.	sd	Kareler Ort.	F	p	Anlamlı Fark
Ön İnceleme	Gruplar arası	33,026	3	11,009	2,072	,107	---
	Gruplar içi	679,906	128	5,312			
	Toplam	712,932	131				
Hazırlık	Gruplar arası	27,223	3	9,074	3,557	,016	2.sınıf – 1.sınıf
	Gruplar içi	326,504	128	2,551			
	Toplam	353,727	131				
Deşifre	Gruplar arası	68,239	3	22,746	1,109	,348	---
	Gruplar içi	2626,148	128	20,517			
	Toplam	2694,386	131				
Pekiştirme	Gruplar arası	18,959	3	6,320	1,283	,283	---
	Gruplar içi	630,336	128	4,925			
	Toplam	649,295	131				
Bilgi Transfer	Gruplar arası	15,891	3	5,297	2,620	,054	---
	Gruplar içi	258,738	128	2,021			
	Toplam	274,629	131				
Teknik	Gruplar arası	53,273	3	17,758	1,989	,119	---
	Gruplar içi	1142,992	128	8,930			
	Toplam	1196,265	131				

Tablo 6’da yer alan verilere göre alt başlıklar düzeyinde sadece hazırlık alt başlığı için $p<,05$ düzeyinde bir anlamlı fark bulunmuştur. Diğer alt başlıklar düzeyinde manidar bir ilişkiye rastlanmamıştır. Alt başlıklardan fark oluşan hazırlık alt başlığında eğilimin yönü için yapılan Dunnett’s C testinde eğilim 2. Sınıf öğrencileri yönünde gelişmiştir. Hazırlık alt başlığında 2. Sınıf öğrencilerinin 1. Sınıf öğrencilerine göre fark oluşturduğu, bu öğrencilerin diğer iki sınıfa göre fark oluşturmadığı gözlenmiştir. Anlamlı fark sütununda açıklanmaya çalışılan durum, oluşan farkın 2. Sınıftaki öğrencilerin çalışma alışkanlıklarının 1. Sınıftaki öğrencilere göre farklılık oluşturduğu biçiminde yorumlanabilir.

Tablo 7. Başarı Değişkenine Yönelik Anova Testi Verileri

Alt Başlıklar		Kareler Top.	sd	Kareler Ort.	F	p	Anlamlı Fark
Ön İnceleme	Gruplar arası	263,034	4	65,759	18,563	,000	AA-(FD-FF/DD-DC/BB-BA) CC-CB / AA
	Gruplar içi	449,898	127	3,543			
	Toplam	712,932	131				
Hazırlık	Gruplar arası	15,302	4	3,826	1,436	,226	---
	Gruplar içi	338,425	127	2,665			
	Toplam	353,727	131				
Deşifre	Gruplar arası	239,289	4	59,822	3,095	,018	AA-(FD-FF/DD-DC/BB-BA / CB-BB)
	Gruplar içi	2455,097	127	19,331			
	Toplam	2694,386	131				
Pekiştirme	Gruplar arası	4,683	4	1,171	,231	,921	---
	Gruplar içi	644,612	127	5,076			
	Toplam	649,295	131				
Bilgi Transfer	Gruplar arası	22,212	4	5,553	2,794	,029	AA-(FD-FF/DD-DC/BB-BA) CC-CB / AA
	Gruplar içi	252,416	127	1,988			
	Toplam	274,629	131				
Teknik	Gruplar arası	487,315	4	121,829	21,824	,000	AA-(FD-FF/DD-DC/BB-BA) CC-CB – (AA/BB-BA)
	Gruplar içi	708,950	127	5,582			
	Toplam	1196,265	131				

Başarı değişkenine yönelik karşılaştırma sonuçlarına göre ön inceleme, deşifre, bilgi transferi ve teknik alt başlıklarında $p < ,05$ düzeyine göre anlamlı fark bulunmuştur. Oluşan varyansın kaynağını incelemek için yapılan Dunett's C testi sonuçlarına göre farkın AA ve CC-CB grubundaki öğrenciler yönünde olduğu gözlenmiştir. Bu iki gruptaki öğrencilerin cevapları diğer gruptaki öğrencilere göre, CC-CB grubundaki öğrencilerin ise AA grubundaki öğrencilere göre farklılaştığı tespit edilmiştir. Anlamlı fark sütununda yer alan bu açıklama, CC-CB grubundaki öğrencilerin ön inceleme, bilgi transferi ve teknik alt başlıklarında AA grubundaki öğrencilere göre farklılaştığı, ön inceleme, bilgi transferi, deşifre ve teknik alt başlıklarında ise AA grubundaki öğrencilerin diğer gruplardaki öğrencilere göre farklılaştığı biçiminde yorumlanabilir.

Sonuç

Çalışmadan elde edilen sonuçlar incelendiğinde, öğrencilerin önemli bir bölümünün piyano çalışma düzenine ve belirli bir plana sahip olduğu anlaşılmaktadır. Çalışma grubundaki öğrencilerin belli bir kısmı, gerek hazırlık süreci, gerek eser deşifresi, gerek teknik çalışmalar, gerekse önceki öğrenmeler ile birleştirme konusunda farkındalık düzeyine sahip olduklarını ifade etmeye çalışmışlardır. Elde edilen bulguların karşılaştırılmasında öne çıkan sonuçlara bakıldığında ise genel olarak güzel sanatlar lisesi ve yüksek başarılı öğrencilerin bu eğilimde ön planda olduğu gözlenmiştir.

Cinsiyet değişkenine yönelik karşılaştırmada alt başlıklardan sadece ön inceleme ve teknik başlıklarında fark bulunmuş, diğer alt başlıklarda fark bulunmamıştır. Oluşan fark kadınlar yönünde gerçekleştiği için bu iki alt başlıkta kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha bilinçli olduğu söylenilebilir. Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre yapılan karşılaştırmada ise ön inceleme, deşifre, bilgi transferi ve teknik alt başlıklarında ve güzel sanatlar lisesi mezunu öğrenciler yönünde eğilim gerçekleşmiştir. Bu alt başlıklarda beklenen çalışma alışkanlığı bilincinin güzel sanatlar lisesi mezunu öğrencilerde daha belirgin biçimde gerçekleştiği söylenilebilir. Daha önceden piyano çalışarak gelmiş olmalarının, bu sonuç üzerinde etkili olduğu söylenilebilir. Sınıf değişkenine yönelik karşılaştırmada ise fark sadece hazırlık aşamasında ve ikinci sınıflar yönünde gerçekleşmiştir. Buna göre bu basamakta ikinci sınıf öğrencilerinin daha olumlu bir eğilim çizdiği söylenilebilir.

Gruplar arası karşılaştırmalarda en belirgin ve düzenli fark oluşumu piyano dersi başarı düzeylerine göre yapılan karşılaştırmada kendini göstermiştir. Bu basamakta hazırlık ve pekiştirme alt başlıkları haricinde tüm diğer başlıklarda fark bulunmuş ve bu fark başarı durumuna göre AA düzeyinden aşağıya doğru bir eğilim göstermiştir. Oluşan farkın ve eğilimin doğrudan çalışma alışkanlığı iyi olan öğrencilerin daha başarılı olduğu yönünde yorumlanması olasıdır. Benzer biçimde başarılı olan öğrencilerin çalışma alışkanlığı bilincinin de daha yüksek olduğu söylenilebilir. Çalışma alışkanlıkları ve başarı ilişkisi çeşitli çalışmalarda (Çini, 2020; Öztürk, 2019; Küçükosmanoğlu, vd. 2016; Bilge, vd, 2014; Kayacık, 2013; Kaya, vd, 2012) çeşitli boyutlarıyla ve çeşitli ilişkiler düzeyinde ele alınarak birbiri ile ilişkilendirilmiştir. Eldeki literatür ve çalışmanın bulguları da bu anlamda örtüşmektedir. Çalışma alışkanlıklarının en önemli anlamlı fark odağı, bu araştırmada da başarı üzerine olmuştur.

Ercan (2016), piyanoda çalışma alışkanlığı kazanmanın önemli olduğunu vurgularken, ön okuma yapmak, doğru nota okumak, solfej yaparak çalışmak, okuma ve çözümleme çalışması yapmak gibi öneriler ile çalışma düzeninin sağlanabileceğini öne sürmektedir. Kurtuldu (2013) genel olarak eğitimde başarı için doğru çalışma alışkanlıkları kazanmış olmayı işaret ederken, piyanoda doğru çalışma yapmanın iyi piyano çalmanın başlangıcı olduğunu öne sürmüştür. Ayan-Başkal (2019) ise genel olarak başarılı olmak isteyen bir öğrenciye en doğru yardımın ona doğru çalışma alışkanlıkları kazandırmak olduğunu ifade etmiştir. Tüm bu bilgilerden hareketle düşünülürse, piyano eğitimi sürecinde doğru çalışma yapmanın, planlı çalışma yaparak başlamak, süreci doğru yürütmek ve doğru biçimde tamamlamak ile alakalı olduğu anlaşılmaktadır. Çalışma sürecinde yapılacak önemli bir hata, öğrenciyi doğrudan başarısızlığa götürebilmektedir. Elde edilen sonuçlar da başarılı öğrenci ile doğru alışkanlıklara sahip öğrenci kavramlarını bir arada düşünmemize yol açmaktadır. Ders çalışma ama onu planlı ve doğru çalışmak, diğer tüm derslerde ve branşlarda olduğu gibi piyano eğitiminde de önemli bir husustur.

KAYNAKÇA

- Aran, S. (2020). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının ders çalışma alışkanlıklarına etki eden faktörlerin belirlenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Avcı, Y. (2006). *Sınıf içi rehberlik etkinliklerinin öğrencilerin verimli ders çalışma alışkanlıkları üzerindeki etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Ayan-Başkal, D. (2019). *Ergenlerin çalışma alışkanlıkları ile sınav kaygısı ve okul başarısı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Bay, E., Tuğluk, M. N. & Gençdoğan, B. (2005). Üniversite öğrencilerinin ders çalışma becerilerinin incelenmesi (Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Örneği). *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(14), 94-105.
- Bilge, F., Tuzgöl-Dost, M. & Çetin, B. (2014). Lise öğrencilerinde tükenmişliği ve okul bağlılığını etkileyen faktörler: Çalışma alışkanlıkları, yetkinlik inancı ve akademik başarı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(5), 1709-1727.
- Bursal, M. (2017). SPSS ile temel veri analizleri. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2018). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, A. (2017). SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde veri analizi. Ankara: Pegem Akademi.
- Coşkunçay, F. H. (2019). *İlkokul 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıklarına çizgi filmlerin etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Çebi, R. H. (2020). Almanca öğretmenliği öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıkları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(70), 703-710.
- Çini, S. (2020). *Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin sınav kaygısı düzeyleri ile çalışma alışkanlıkları düzeylerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ercan, N. (2016). Piyano eğitimi alan öğrencilerde görsel eğitimin önemi, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39, 205-214.
- Erdamar, G. (2010). Öğretmen adaylarının ders çalışma stratejilerini etkileyen bazı değişkenler. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38, 82-93.
- Eren, O. (2011). *İlköğretim 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıkları ile fen ve teknoloji dersi akademik başarıları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ermeydan, Z. (2019). *Öğretmen adaylarının ders dışı çalışma alışkanlıkları: bir ölçek geliştirme çalışması ve uygulaması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Günaydın, F. (2011). *İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri ile ders çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karasar, N. (2019). *Bilimsel araştırma yöntemi kavramlar ilkeler teknikler*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kayacık, E. (2013). *Öğrencilerin Kolb öğrenme stillerine göre çalışma alışkanlıkları, ödev yapma motivasyonları ve stilleri üzerine bir çalışma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Kaya, A., Bozaslan, H. & Fırat-Durdukoca, Ş. (2012). Öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ile ders çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(41), 131-146.
- Kurtuldu, M. K. (2013). Müzik öğretmeni adaylarının piyano çalışma alışkanlıklarının değerlendirilmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 85 – 95.
- Küçükosmanoğlu, H. O., Babacan, E., Babacan, M. D. & Yüksel, G. (2016). Müzik eğitiminde bireysel çalgı çalışma alışkanlıkları ölçek geliştirme çalışması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16, İpek Yolu Özel Sayısı, 2350-2367.
- Öztürk, D. (2019). *Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri ile matematik dersi akademik başarıları ve ders çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişki*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Subaşı, G. (2000). Verimli ders çalışma alışkanlıkları eğitiminin akademik başarı, akademik benlik kavramı ve çalışma alışkanlıklarına etkisi. *Eğitim ve Bilim* 25(117), 50-56.
- Taşpınar, M. (2017). Sosyal bilimlerde SPSS uygulamalı nicel veri analizi. Ankara: Pegem Akademi.
- TDK, Genel Türkçe Sözlük, <https://sozluk.gov.tr/> adresinden 05.01.2021 tarihinde alınmıştır.
- Tümekaya, S. & Bal, L. (2006). Çukurova Üniversitesi öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıklarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(2), 313-326.
- Yiğit, B. & Kaçire, İ. (2015). Ortaokul öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıklarının incelenmesine yönelik bir araştırma. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(31), 309-319.